

โรควัยคิวคืออะไร มีสาเหตุจากอะไร

โรควัยคิว (Q Fever, Q ย่อมาจาก query) มีสาเหตุจากเชื้อแบคทีเรีย *Coxiella burnetii* พบได้ทั่วโลกยกเว้นประเทศนิวซีแลนด์ โรควัยคิวทำให้เกิดของปัญหาของระบบสืบพันธุ์ในปศุสัตว์ และปัญหาของระบบทางเดินหายใจอย่างรุนแรงและโรคตับในคน

สัตว์ชนิดใดเป็นโรควัยคิวได้บ้าง

แกะ แพะ และโค มีโอกาสเป็นโรควัยคิวได้มากที่สุด สุนัข แมว กระต่าย ม้า สุกร อูฐ กระบือ สัตว์ฟันแทะ และนกบางชนิด สามารถเป็นโรควัยคิวได้เช่นกัน

สัตว์ติดโรควัยคิวได้อย่างไร

สัตว์ติดโรควัยคิวได้จากการสัมผัสกับของเหลวจากร่างกายหรือสารคัดหลั่ง (น้ำนม ปัสสาวะ อุจจาระ น้ำคร่ำ รก) ของสัตว์ที่ติดเชื้อ โดยอาจเกิดจากการสัมผัสโดยตรงหรือเข้าทางปาก หรือการติดต่อทางอ้อมผ่านวัตถุที่ปนเปื้อนกับของเหลวหรือสารคัดหลั่งที่มีเชื้อเหล่านี้ เชื้อมีความทนทานและมีชีวิตในสิ่งแวดล้อมได้เป็นเวลานาน ทำให้เกิดการติดเชื้อจากการหายใจเอาฝุ่นละอองที่ปนเปื้อนเชื้อได้ นอกจากนี้ยังสามารถติดต่อระหว่างสัตว์ได้โดยมีเห็บเป็นพาหะ

โรควัยคิวมีผลต่อสัตว์อย่างไร

อาการที่พบมากที่สุดคือ การแท้งในระยะท้ายของการตั้งท้อง แต่สัตว์ส่วนมากมักไม่แสดงอาการป่วยของโรค

คนติดโรควัยคิวได้หรือไม่

คนมักติดโรคจากการหายใจเอาฝุ่นละอองที่ปนเปื้อนเชื้อ หรือจากการสัมผัสโดยตรงกับสัตว์ที่ติดเชื้อขณะที่ช่วยทำคลอดสัตว์ นอกจากนี้คนอาจติดโรควัยคิวจากการดื่มนมที่มีเชื้อ หรือถูกเห็บที่มีเชื้อกัดได้

อาการของโรควัยคิว ได้แก่ มีไข้ หนาว เหนื่อยเวลากลางคืน ปวดหัว อ่อนแรงและเจ็บหน้าอก อาจพบปอดอักเสบและตับอักเสบ ในรายที่มีความรุนแรงของโรคสูงได้ การติดเชื้อในหญิงมีครรภ์อาจทำให้คลอดก่อนกำหนด แท้ง และติดเชื้อที่รก ในคนที่มิโรคของลิ้นหัวใจอยู่แล้วอาจเกิดภาวะลิ้นหัวใจอักเสบ

ควรติดต่อใครเมื่อสงสัยว่าเกิดโรควัยคิว

กรณีสัตว์ : แจ้งสัตวแพทย์

กรณีคน : พบแพทย์

จะป้องกันสัตว์จากโรควัยคิวได้อย่างไร

แยกเลี้ยงสัตว์ที่ตั้งท้องออกจากสัตว์อื่น เฝ้าหรือฝังเนื้อเยื่อของระบบสืบพันธุ์หลังจากเกิดการแท้งหรือคลอดลูก เพื่อลดการแพร่กระจายของโรคระหว่างสัตว์ ระวังสัตว์เป็นพิษเมื่อต้องจัดการกับเนื้อเยื่อเหล่านี้เพื่อป้องกันการสัมผัสเชื้อโรควัยคิว หากสงสัยว่าเกิดกับโรคให้สอบถามวิธีกำจัดเนื้อเยื่อที่ติดเชื้อมาจากสัตวแพทย์

จะป้องกันตัวจากโรควัยคิวได้อย่างไร

หลีกเลี่ยงการสัมผัสรก เนื้อเยื่อที่เกิดจากการคลอด เยื่อหุ้มตัวอ่อนและตัวอ่อนของแกะ แพะและโคที่แท้ง ถ้าต้องช่วยทำคลอดให้สัตว์ ต้องสวมถุงมือ ผ้าปิดปากปิดจมูก และแว่นตาป้องกัน คนที่เป็นโรคของลิ้นหัวใจและมีการเปลี่ยนแปลงลิ้นหัวใจ หรือหญิงมีครรภ์ต้องระวังในการเข้าใกล้แกะ แพะและโคที่ตั้งท้อง ตีนมและบริโภค ผลิตภัณฑ์จากนมที่ผ่านการพาสเจอร์ไรซ์แล้ว ในบางประเทศมีการใช้วัคซีนป้องกันในคนที่ทำงานกับแกะและแพะที่ตั้งท้อง

อ่านข้อมูลเพิ่มเติม

CFSPH Technical Fact Sheets. Q Fever at <http://www.cfsp.hiastate.edu/DiseaseInfo/>

CDC website. Q Fever at http://www.cdc.gov/ncidod/diseases/submenus/sub_q_fever.htm